

IZHAJA VSAK DAN

Imeli ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Prejemniki šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pistoiji, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.)

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolena. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtalce, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 10 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema inšertni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K. 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije se pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnica konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Nove operacije pred Skadrom.

Odgovor zaveznikov na posredovalno noto velevlasti.

Črnagora na razpotju

Splošen bombardma na Skader.

DUNAJ 21. (Izv.) Iz Bara, Pariza in Londona prihajajo danes poročila, da je kralj Nikola odredil za danes splošno bombardiranje vseh turških pozicij pred Skadrom. Obstreljevanje se je že pričelo in sicer z vso silo.

Srbske čete so po večini že zapustile svoje pozicije pred Skadrom, katere so takoj zasedli črnogorski oddelki, tako da je Skader zopet popolnoma obkoljen.

Vrhovno poveljstvo pred Skadrom je prevzel sedaj vojni minister general Martinič, ki je povabil vse korespondente večjih evropskih listov, ki se nahajajo na Cetinju, naj pridejo v glavni črnogorski tabor in prisostvujejo generalnemu naskoku na Taraboš, ki se prične v najkrajšem času.

Tu se razširjajo tudi vesti, da niso vse srbske čete zapustile Skadra, ampak so ostale še zelo močni oddelki, ki se bodo v črnogorskih uniformah skupno s Črnogorci udeležili generalnega naskoka na Skader.

Abdikacija kralja Nikole.

BERLIN 21. (Izv.) Berlinski listi poročajo s Cetinja sledečo senačno, malo verjetno vest:

Na zadnji seji črnogorskega sveta je prišlo med generali in kraljem Nikolo do hudih nasprotstev in nesporazumijem. Generali so baje rekli kralju, da radi svojega stališča v skadarskem vprašanju ni več vreden črnogorskega prestola in so ga pozvali, naj se odpove kroni.

Kralj je izjavil, da se takoj odpove prestolu, če nastopi vladarstvo prestolonaslednik. Nato so poklicali prestolonaslednika takoj v hounak in ga obvestili o dogodku, a prestolonaslednik Danilo je odgovoril, da v trenutku radi neznozne zunanje in notranje politične situacije ne more prevzeti vladarstva, vsled česar ostane zopet vse pri starem.

Izkrcaje mednarodnih čet.

DUNAJ 21. (Izv.) Včeraj je dospela v Kotor avstrilska torpedovka „Möve“. Na krovu se je nahajal neki francoski mornariški oficir, ki se je takoj po prihodu v Kotor izkrcal in odpeljal z avtomobilom na Cetinje.

V tukajšnjih političnih in vojaških krogih se zatrjuje, da je odšel francoski častnik na Cetinje s pozivom na kralja Nikolo, naj nemudoma ustavi nadaljnjo obleganje Skadra, sicer bodo velesile brez obotavljanja izkrcale svoje čete in zasedle pristanišča Bar, Dulčin in Medovo.

Dunajski diplomatični krogi pričakujejo, da bo imel ta poziv velevlasti uspeh.

DUNAJ 21. (Izv.) Popoldne so došle iz Kotora vesti, da je avstrilska torpedovka „Möve“ izkrcala tamkaj nekega francoskega oficirja, ki je imel s seboj ultimatum velesil Črnogori.

Vest se je sedaj izkazala kot mistifikacija.

„Möve“ je izkrcala le francoskega diplomata de la Roche Vernet, ki je odšel na Cetinje na svoje novo poslaniško mesto.

PODLISTEK.

Metka in njen greh.

Spisal Jos. Vandot.

Dolgo je sedel na vrhu in se ni mogel ločiti od krasote, ki se mu je smejala krog in krog. Naposled pa je le vstal in je zavriskal, da je odmevalo daleč, daleč v brezdanje prepeade. V duši pa je začutil nekaj neznanega, ki ga je gredo prijetno, in srce mu ni bilo več prazno, ampak polno silnega, vročega ognja, ki je plamtel živo in mu je prevzel vse misli...

O, vila krasna zagorska, kdo bi ne hrepenel k tebi, ki si tako velika in močnata? Kdo bi ne umrl za tebe in kdo bi ne preli zadnje kapljice srčne krvi za tebe, ko je samo en pogled v tvoj jasni obraz vreden več nego brezplodno življenje v žarečih ravninah? O, vila zagorska, kdo bi te ne ljubil z vsem žarom svoje mlade duše?...

Visoko tam gori v skalovju se je razlegel presunljiv krik. Mavric se je ozrl tja gori, pa je zagledal velikega orla, ki je

Odhod srbske armade izpred Skadra.

PORT SAID 21. (Kor.) Grško vojno brodovje, ki je dospelo semkaj včeraj, ima nalogo, spremljati grške transportne ladje, ki bodo prevažale srbske in tudi grške čete iz Albanije in Epira, da jih ne napade turška križarka „Hamidie“.

ATENE 21. (Izv.) V Santi Quaranti se je vkrcalo 11 grških transportnih parnikov, ki bodo odpeljali 10.000 srbskih vojakov v Solun.

BELGRAD 21. (Izv.) Grški transportni parniki so že dospeli v Medovo, kjer vlada nenavadno živahno življenje in vrvenje. Srbi so že končali vse svoje priprave za odhod izpred Skadra.

Odgovor balkanske zveze na medijski predlog velevlasti.

BELGRAD 21. (Kor.) Balkanski zavezniki so danes izročili zastopnikom velevlasti svoj odgovor na posredovalni predlog velesil.

SOFIJA 21. (Izv.) V svojem odgovoru povdarjajo balkanski zavezniki, da so hvaležni velevlasti za posredovanje in konstatirajo, da se pogoji, pod katerimi hočejo velesile prevzeti posredovanje, nekoliko razlikujejo od onih, katere so zavezniki stipulirali v svojem odgovoru na noto velevlasti dne 5. aprila.

V želji, da olajšajo velevlasti težavno nalogo posredovanja in omogočijo izveditev miru, izjavljajo, da sprejmejo posredovanje velesil s pridržkom, da bodo tekom pogajanj razpravljali z velesilami glede Egejskih otokov in definitivne ustanovitve vseh albanskih mej in jih obenem prosijo, naj v principu priznajo zaveznikom pravico do vojne odškodnine.

Pred sklenitvijo miru.

SOFIJA 20. (Izv.) „Mir“ piše: Vojna je končana in v kratkem bo podpisani preliminarni mir, nakar se prične demobilizacija sovražnih si čet. Pričakovati je, da zavezniki po miru izpolnijo pogodbo, da ostane zveza trdna in trajna.

Diference med Srbijo in Bolgarsko in Rusijo.

PETROGRAD 21. (Kor.) „Ruskoje Slovo“ poroča, da sta dobila ruska poslanka v Belgradu in Sofiji nalog, naj obema vladama nujno prijeteljsko nasvetujeta, naj ne poostri vprašanja omejitve in razdelitve osvojenega ozemlja.

DUNAJ 21. (Izv.) Iz ruskih diplomatičnih krogov smo izvedeli, da se ruska diplomacija intenzivno bavi z vprašanji spornih točk med Srbijo in Bolgarsko, kolikor se tičejo razdelitve novoosvojenega ozemlja.

Ruska diplomacija zatrjuje, da je prišla do prepričanja, da je srbsko stališče glede Bitolja in Ohrida popolnoma utemeljeno, kar bi imelo znatne posledice, če bi se Srbija in Bolgarska obrnili na carja s prošnjo, naj on razsodi spor med obema državama.

Ostanki armade Džavid paše.

VALONA 21. (Izv.) Ostanki armade generala Džavid paše, okoli 15.000 mož, se

krožil nad črnim prepodom. Polagoma se je spuščal ob steni navzdol; hipoma je zamahnil z dolgimi peruti in je obsedel potem na široko razpoko. Trikrat je prestopil — potem pa je izginil v široki, črni razpoki.

Mavric se je predramil iz svoje zamisljenosti. Razvezal je nahrbtnik in se je pričel krepčati. Napil se je hladne vode iz žuborečega vira; potem pa se je ozrl na solnce, ki je stopilo že na sred neba. Vstal je, pa si je oprtil nahrbtnik. Še enkrat se je ozrl na razdrte, bele gore in je zavriskal, da je odmevalo stoglasno od vseh strani. Nato je odšel proti gozdu, ki je segal tja dol v globoko dolino. Zelene, visoke smreke, vitki mecesni in široke hibe so mirovale krogokrog. Tiho je bilo po gozdu. Le tu in tam je začebijala samotna senica; toda utihnila je takoj in je odbrzela v bližnje grmovje.

Mavric je bil vesel in dobre volje, da je pričel prepevati, ko je stopal čvrsto po ozki stezi skozi gozd. Ni čutil niti najmanjše utrujenosti; nasprotno — bil je ves oživljen, in noge so mu bile tako lahke, kakor da bi bil ravnokar vstal po dolgem, prijetnem spanju. Neutrudno je stopal navzdol in je kmalu dospel do žumečega gorskega potoka, ki je brzel med belim prodom po

nahajajo v pokrajini Fleri in sicer v nenavadno obupnem položaju. Večina vojakov je bolnih oz. ranjenih in izstradanih. Vrh tega razsajajo med njimi tudi razne nalezljive bolezni. Zdravniške pomoči nimajo nobene. O disciplini ni ne duha ne sluha in čete so popolnoma demoralizirane. Tudi generali se nahajajo v skrajno dezolantnem stanju. Ker vlada v Albaniji že tako velika lakota, je armada Džavid paše naravnost katastrofa za Albanijo. Albanska provizorična vlada hoče radi tega prositi Porto in velesile, naj odrede, da se te čete kolikor mogoče hitro odstranijo iz Albanije.

Protivavtrijski bojkot v Srbiji.

BELGRAD 21. (Kor.) Na včerajšnjem zborovanju srbskih trgovcev je bila po kratkem posvetovanju sprejeta resolucija, ki zahteva, naj se načrt o bojkotu avstrilskega blaga kolikor mogoče hitro izvede. Trgovci dalje energično protestirajo proti pisavi dunajskih listov, ki govore o nevhvaležnosti srbskih trgovcev napram avstriljskim. Resolucija konečno izraža nado, da bodo srbski trgovci v najkrajšem času izplačali avstrilske upnike.

Tajna pogodba med Avstrijo in Bolgarsko proti Srbom.

LONDON 21. (Izv.) „Daily Mail“ pri naša senzacionalno vest, da obstoji med Avstrijo in Bolgarsko tajna pogodba, ki zavzuje obe državi k skupni pomoči, če pride do vojne s Srbijo. Vest je naravnost neverjetna.

Bolgari hočejo skleniti mir s Turčijo.

LONDON 21. (Izv.) „Kölnische Zeitung“ poroča iz Sofije: Bolgarski ministrski svet je izjavil, da je Bolgarska pripravljena skleniti s Turčijo mir, če je Turčija pripravljena v principu privoliti v vojno odškodnino. Če bi se ostali zavezniki obotavljali, hoče Bolgarska tudi na svojo pest skleniti mir.

Izmenjava vjetnikov med Grško in Turčijo.

CARIGRAD 21. (Kor.) Porta je naznanila nemškemu poslaniku, da sprejme grške pogoje za izmenjavo vjetnikov. Grki bodo vrnili Turkom vjetnike, zato pa Turki ne bodo smeli napadati grških transportnih ladij. Grška je odpoklicala svoje čete iz Kiosa in odpošlje najprej v Mersino 5000 turških vjetnikov.

Ministrski svet na Dunaju.

BUDIMPEŠTA 21. (Kor.) Danes ob 10 dopoldne se je vršila v zunanjem ministrstvu konferenca, katere so se udeležili ministri Berchtold, Bilinski, Krobotin in oba ministrska predsednika. Konferenca je trajala dve uri. Nato je v ogrskem ministrstvu konferiral dr. Lukacs 3/4 ure z vojnim ministrom Krobotinom. Lukacs ostane še jutri na Dunaju in bo separatno konferiral z grofom Berchtoldom in grofom Stürgkhom.

DUNAJ 21. (Izv.) Po zanesljivih informacijah se je bavil ministrski svet danes tudi z vprašanjem zvišanja rekrutnega kontingenta in mirovnega prezenčnega stanja. Kaj je ministrski svet sklenil, ni znano.

Ministrski svet bi moral, kakor smo že včeraj poročali, skleniti tudi demobilizacijo v Bosni in Dalmaciji, a z ozirom na današnja poročila, da se je zopet pričelo bombardiranje Skadra in baje tudi že generalni

naskok na Taraboš, je za enkrat odložil to vprašanje z dnevnega reda.

Notranji politični položaj v Avstriji.

DUNAJ 21. (Izv.) Notranji politični položaj je še vedno silno nejasen in težaven. Češka in gališka kriza nista še niti za korak napredovali na bolje.

Ministrski predsednik grof Stürgkh je sprejel danes voditelje čeških strank, med drugimi dr. Kramarja in dr. Fiedlerja, in jim sporočil načrt vlade za kratko zasedanje češkega deželnega zbora. Čehi so odgovorili, da ne morejo dati nobenega definitivnega odgovora, ampak vzamejo Stürgkhovo izjavo le ad referendum.

Z voditelji poljskih konservativnih strank so se pogajanja glede rešitve gališke krize, danes nadaljevala. Vdeležila sta se jih tudi skupni finančni minister vitez Bilinski in naučni minister Hussarek in sicer Bilinski na izrecno željo cesarja, Hussarek pa radi tega, ker ima izborne zveze z višjim klerusom in konservativnim plemstvom. Pogajanja niso dovedla še do nobenega rezultata in je usoda gališke volilne reforme slejkoprej negotova. Gotovo je, da pade z volilno reformo tudi gališki deželni zbor, ker groze Rusini z najhujšo obstrukcijo v parlamentu, če ne bo sprejeta volilna reforma.

Manifestacije za Črnogoro pomenijo — demonstracije proti Avstriji.

SPLIT 21. (Izv.) Dalmatinski deželni odbor je sporočil vsem dalmatinskim županom, da je dobil od merodajne strani opozorilo, naj se dalmatinska mesta v bodoče strogo vzdržijo vsakih manifestacij v prilogi „Urnigori“, ker bi smatrala Avstrija to — za demonstracijo proti monarhiji, ki se skupno z velesilami vdeležuje internacionalne blokade.

Za slučaj, če bi se ta navodila ne vpoštevala, bo morala vlada zopet poseči po razpustitvi občinskih zastopov.

Konflikt med Japonsko in ameriško Unijo.

TOKIO 21. (Kor.) Tu se vrše neprestano velika zborovanja, na katerih govorniki energično protestirajo proti protijaponski zakonski predlogi o posestvu tujcev v Kaliforniji. Na tukajšnjem včerajšnjem shodu je neki govornik zahteval, naj vlada takoj odpošlje svoje vojno brodovje proti Kaliforniji. Govori se, da je sedanji konflikt med Japonsko in ameriško Unijo najnevarnejši od vseh dosedanjih, ker se nahaja Japonska v zelo nepriljubnem položaju. Unija noče ničesar slišati o kaki intervenciji, Japonska pa je naravnost brez moči napram tem korakom ameriške vlade.

Papeževa bolezen.

RIM 21. (Kor.) Papežovo zdravstveno stanje se od dne do dne očitno boljša, vsled česar zdravniki ne izdajajo več sedaj nobenih buletinov.

Štrajk na češki medicinski fakulteti.

PRAGA 21. (Izv.) Služateli češke medicinske fakultete so sklenili stopiti v štrajk, ker vlada kljub ponovnim obljubam še vedno ni razširila lokalov.

Pozor volilci! Ako doblite vabilo na magistrat, zaradi izbrisa volilnega imenika pridite takoj v volilno centralo v „Narodni dom“, kjer se vse primerno takoj uredi. Ne odlašajte, ker se mora zadevo urediti tekom osemstiridesetih ur.

„Pozdravljena, vila zagorska!“

Izpregovoril je te besede in se je ozrl v rjave oči, ki so ga gledale zmedeno in so ga gledale zmedeno in so bile tako lepe, da je videl človek v njih vsepolno zlatih, nedotaknjenih sanj. Mavric se je zdrnil in je že hotel spet poljubiti te polne, kakor jagoda sladke ustnice. A deklica se je iztrgala siloma iz njegovega objema. Plasn ga je pogledala in je stopila dva koraka od njega.

Mavric se je streznil. Zasmejal se je veselo in je rekel potem: „Ne zameri mi — veš, kar zgrabilo me je. In ni čudno... Ne zameri mi in mi samo povej, čegava si.“

Deklica se je ozrla za trenutek vanj in je spet povsila oči. „Kresnikova sem,“ je odvrnila vsa zmedena. „Onkraj vasi je naša koča... Kresnikova Metka sem...“

„Kresnikova si?“ se je začudil Mavric. „Kaj, tako si že zrastle? Čudno, čudno — pred nekaj leti si bila še tako majčkena, da si komaj hodila. Glej, glej... Kaj pa delaš tukaj, Metka, ti najlepša vseh deklet?“

„Po krave sem prišla,“ je odgovorila Metka in je še vedno gledala v tla. „Tu v hosti se pasejo. Pa sem prišla, da jih odženem domov. Treba bo voziti seno s polja...“

(Dalje.)

Štrajki na Reki.

Reka 20. aprila 1913.

In zopet nov štrajk! To so vznemirljivi pojavi. Kam pridemo, če pojde tako dalje!

Štrajk v „Danubiusu“ še ni končan, še strada kakih 2000 družin, in že je izbruhnil zopet nov štrajk nakladalcev in razkladalcev v reški luki.

Dosedanji štrajki še niso napravili toliko utisa v splošni javnosti, ker so bili tangirani po njih le delavci in pa dotična kapitalistična podjetja. Najnovejši štrajk pa utegne imeti nedoglednih posledic za našo trgovino, torej za vse gospodarsko življenje našega mesta in vsled tega tudi za tisoče — proletarcev, ki si služijo svoj kruh pri gospodarskih podjetjih.

Parniki prihajajo naloženi z blagom, a ni ljudi, da bi jih razkladali, oziroma ni delavne moči, ki bi v druge kraje namenjeno blago nakladali na parnike. Tako je oviran ves trgovski promet in trgovina trpi veliko škodo. V soboto n. pr. bi bili morali naložiti 48 vagonov alimentarnih za Trst. To blago bi bilo moralo na vsak način že v soboto odide z Reke, da bi bilo pravočasno dospelo v Trst. Ker pa ni bilo delavcev, je odšlo šele danes v nedeljo in je dospelo v Trst s pomembno zamudo.

Delodajalci so dali razglasiti po časopisih, kdor v 24 urah ne pride na delo, bo odpuščen iz službe.

Ali prišel ni nobeden! V petek so imeli delodajalci shod, na katerega so prišli tudi odposlanci delavcev. Ti odposlanci so izjavili, da delavci nastopijo zopet delo pod pogojem, da bodo dobivali dnevno plačilo in ne na akord, kakor je bilo to doslej. Ker pa so delodajalci ostali pri akordnem sistemu, so se pogajanja razbila in — štrajk traja dalje!

Ker pa ta štrajk — kakor že rečeno — ovira ves promet in prinaša veliko škodo javnemu gospodarstvu, bi morala oblast poseči vmes in posredovati za rešitev tega spora.

Štrajk v „Danubiusu“ se bliža menda koncu, in konča se, žalibog, z velikim porazom delavcev. To je ravno tisti usodni greh, tista nepremišljenost, da se upirajo štrajki v neprimernem času in ob neugodnih konjunkturah. Ta štrajk je bil namreč za ladjedelno — dobrodošel in ga je zato sama forsirala. Ko je uprava videla, da ne dovrši pogojenega dela o pravem času, je začela intrigirati ter je dosegla s tem, da se more sklicevati na štrajk kakor vis-major, ali z drugimi besedami: ne bo jitrebal plačati odškodnine, ki bi jo sicer morala plačati!

In da ne bo mogla pravočasno izvršiti naročenih del — to se je vedelo že poprej, kjer je morala izvršiti velike predpriprave, nabaviti nove stroje, nalejati nove prostore. Faktično je „Danubius“ še le sedaj, vsled gradnje novih ladij, postal moderna ladjedelnica. Poprej ni bila niti vredna tega imena. Vse predpriprave pa so zahtevale toliko časa, da je bilo izključeno, da bi bile ladje dograjene o pravem času. Tako je grenka resnica, da je štrajk upravo ladjedelnice, proti kateri je bil naperjen, le rešil iz zadrege in je koristil.

Med štrajkom so nekateri delavci pravljali material, ki je prihajal sukcesivno od dne do dne. In zdaj bodo delavci, ko se povrne na delo, mogli delati zaporedoma in „Danubius“ bo imel velikanske dobičke!

Tako so vsi štrajki na Reki doslej ponesrečili in bojino se, da tudi novi štrajk v luki ne prinese delavcem tistega uspeha, ki se ga nadejajo.

Zato naslovujemo tu kakor iskreni prijatelji delavstva resno besedo na tiste činitele, ki jim delavstvo poverja vodstvo in ki so zato tudi odgovorni za usodo teh trpičev, za vsako škodo, ki jo le-ti trpe in ki je zasle tem občutljivejša, ker se itak že morajo težko boriti za materialno ekzistenco svojo in svojih družin. Ne prihaja nam na misel, da bi principijelno odklanjali delavska gibanja. Narobe: priznavamo, da so ne le potrebna, ampak često tudi neizogibna, edino orožje, ki ostaja še z nado do vspeha. Ali, čim ostreje je rezilo, tem previdneje se je mora rabiti, ker sicer lahko reže roko, ki jo rabi. Resnico te nevarnosti nam kaj nazorno kažejo ravno naši reški štrajki. Vest že zahteva od voditeljev da, predno začnejo s takimi gibanji, natančno prouče ves sodobni položaj, je-li viadajoče razmere obetajo uspeha, je-li se dotično podjetje nahaja v takem položaju, da je vsaj kolikor toliko gotovosti, da je to gibanje prislil k popustljivosti? Pa še en moment, ki igra — kakor uče skušnje — pri takih gibanjih veliko, da, često odločilno vlogo. Neizogibnost gibanja, tega posezanja po skrajnem sredstvu, mora biti jasna in očitna vsej javnosti, ker potem bodo tudi simpatije javnosti na strani tacega gibanja. Moralna opora, ki jo dajajo javne simpatije, je neprecenljive važnosti za boreče se delavstvo. Tudi pri Vas v Trstu smo že videli, kako so vedno ponesrečali tisti štrajk, čim jih jel javnost obsojati.

Tudi voditelji naših reških gibanj greše ravno s tem, da ne tehtajo poprej, nego tvegajo, da ne računajo dovolj previdno, kako v resnici stoje šanse za — uspeh gibanja!!

Ne iz nasprotstva, ampak iz ljubezni smo izpregovorili tu odkrito. Kako naj ne bi pisec teh vrst simpatiziral z delavstvom, ko je tudi njemu usoda oddelila grenak kruh napornega dela za skromno plačilo. Ali najbolj prijatelj je vendar-le vsikdar oni, ki govori odkrito, četudi je resnica včasih komu neprijetna!!

Za občinske volitve.

Storite svojo dolžnost!

Še teden dnin as ločilo dazaključitve reklamacijskega postopanja, ki se zaključuje v ponedeljek dne 28. t. m. popoldne ob 2.

Priznati moramo, da se je velika večina naših volilcev s pravo vsemu zanimala za svojo volilno pravico in tudi za volilno pravico svojih prijateljev in znancev, toda vsi naši volilci vendar še niso storili svoje dolžnosti v tem pogledu. Ni jih namreč ravno majhno število tistih, ki odlašajo še vedno in menda čakajo zadnjega trenutka, ali pa, ki mislijo čakati celo do tedaj, da bo končno prepozno. Pozivljamo vse te nemarneže, da store nemudoma svojo dolžnost napram sebi samim kot občinskim davkoplačevalcem, obenem pa tudi napram svojemu narodu, ki zahteva v odločilnem boju na dan volitev na boljše zadnje-ga svojega moža.

Pri letošnjih občinskih volitvah nam ne gre samo za to, da se sploh pokažemo na volišču, da oddamo svoje glasove, da tako dokažemo, da je tudi nas Slovencev v Trstu, temveč nam gre pred vsem za to, da z najvišjimi dosegljivimi števili naših glasov pokažemo ne samo našim tržaškim nasprotnikom, temveč sploh vsakomur, ki ima pravico soodločevati o usodi našega Trsta, zlasti pa naši vladi, da nas je tu, v Trstu toliko, da preko nas ne sme odslej nobena večina in nobena vlada! Zato pa je tudi tako nujno potrebno, da ne pride noben naš glas v izgubo, kajti škoda je vsakega.

To naj velja na naslov posameznikov. V splošnem naj pripomnimo, da je sedaj tudi že skrajni čas, da volilni odbori oz. reklamacijski uradi po mestu in okolici začno oddajati svoj material volilni centrali. Posebej naj poudarjamo, da pri tem ne zadostuje samo, da ta ali oni član dotičnega odseka ali odbora prinese ta material v volilno centralo, temveč je treba za ves ta material natančnih pojasnil, ki jih dotičnik najlažje poda ustmeno, kajti drugače se je zopet treba za vsako malenkost obračati na dotične volilne odbore ali posameznike, s čimer se le izgublja veliko časa, in ker je čas sedaj v zadnjem trenutku zelo dragocen, pomenja tudi to veliko izgubo. Prigoditi bi se pa tudi moglo, da bi bile reklamacije vsled pomanjkljivih podatkov brezuspešne, oziroma, da bi se celo ne moge pravočasno vložiti. Treba je torej tudi v tem pogledu največje točnosti in natančnosti in dotičnik, ki pri-nese material v volilno centralo, bodi natančno informiran o vsem prinesenem materialu in naj žrtvuje toliko časa, da vse potrebno natančno pojasni v volilni centrali.

Pričakujemo, da naši požrtvovalni narodni delavci, ki so z veseljem prevzeli gotovo težavno, z velikimi žrtvami in trudom sklenjeno pripravljeno delo za bodoče volitve, store tudi sedaj v najvažnejšem času, ob zaključku reklamacijskega postopanja, svojo polno dolžnost.

Kakor čujemo, se je začela tudi za te volitve s kamoristične strani tudi že ona stara pesem, s katero so v starih časih tako „slavno“ zmagovali kamoraški in cikorijaški kandidati po tržaški okolici, namreč pesem o — denarju. Izrekli smo, da so zlasti po Rocolu prav pridno na delu razni mešetarji, ki bi radi nakupili potrebne glasove za kamoraško zmago. Mislimo, da nam ni treba posebej poudarjati, kaj naj store naši ljudje, če pridejo k njim taki mešetarji! Vsekakor pa pozivljamo vsakogar, kdor bi izvedel za tako podkupovanje, da to nemudoma javi v naši volilni centrali.

Končno se ponovno obračamo na vse one, ki v zadevi reklamacij še niso storili svoje dolžnosti, ali se morda niti prepričali še niso, ali so vpisani v volilskem imeniku ali ne, da nemudoma store svojo dolžnost. Časa je le še en sam teden dni in potem je — prepozno!

Volilski imeniki so na razpolago v glavnem volilnem lokalu v Narodnem domu in vseh volilnih lokalih, sedežih volilnih odborov in sicer:

Za mestne volilne okraje:

Za I. okraj (Sv. Vid): „Konsumno društvo“ „Alla nuova Stazione“ v ulici Lazzaretto vecchio 31.

Za III. okraj (Novo mesto): „Tržaško podporno in bralno društvo“, ulica Torre bianca 41, I. nadst.

Za IV. okraj (Nova mitnica): Prostor „Narodne delavske organizacije“, ulica Sv. Franciška št. 2, I.

Nadalje so volilni imeniki na razpolago v gostilni „Novega delavskega konsumnega društva“ Škorklja št. 97; v gostilni „pri Bricu“ ex Pangoš na stari openski cesti; v gostilni „pri Turku“ Škorklja — Coroneo št. 671.

Za V. mestni okraj so volilski imeniki na razpolago: v stanovanju gosp. Guliča, ul. Medla št. 17, prvo nadstropje ves dan; v stanovanju gosp. Frana Kotnika, ul. Piccardi št. 30, III. nad., ob delavskih od 3 do 7, ob nedeljah od 9 do 1; pri rodbini Ferfolja-Gregorič, Kadin-Sv. Alojzij, ves dan.

Volilni imenik za V. okraj je na razpolago tudi v gostilni „Birs“ v ulici Gatterl št. 10.

Volilci, preglejte če ste vpisani, ker v malo dneh poteče reklamacijska doba.

Za VI. okraj (Sv. Jakob): „Konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu (nasproti cerkve).

v konsumnem društvu „Jadran“ (ulica Industrija); v gostilni Štrancar (ulica Giuliani).

Pozor, hrvatski volilci! — G. dr. Boleslav Bole, odvetnik, ima v svoji pisarnici, v ulici S. Giorgio št. 5, I. nadstropje, v bližini nemških šol, na razpolago hrvatskim volilcem volilski imenik (izborni imenik) in daje vse potrebne informacije v zadevi reklamacij.

Za okolišanske volilne okraje:

I. okraj: Sv. M. Magd. Spod: „Konsumno društvo“ na Kolonkovcu.

Sv. M. Magd. Zg.: „pri Tirolcu“. Skedenj: „Gospodarsko društvo“.

II. okraj: Sv. Ivan: „Konsumno društvo“ (začasno).

Kolonja: „pri starem Matevžu“. Lonjer: „Gostilna pri Županu“. Rocol: „Gospodarsko društvo“.

III. okraj: Rojan: „Konsumno društvo“.

Volilski imenik za Greto in Rojan je na razpolago volilcem pri znamenem rodoljubu, gosp. Ant. Pečniku, Greta št. 19, in pri g. Aleksandru Furlanu (Zgornja Greta št. 386) vsak četrtek in nedeljo popoldne.

Barkovlje: „Obrotniško društvo“ (Nar. dom).

Opčine: „Konsumno društvo“, (ob delavskih od 7 do 9, ob nedeljah in praznikih od 1 do 8 zvečer). Bane: „Konsumno društvo“.

Prosek: društveni prostori „Hajdriha“ in Sokola.

Bazovica: pri g. Andreju Grgiču hšt. 97.

Trebče: Gospodarsko društvo.

Sv. Križ: pri g. Ivanu Košuta hšt. 6.

Volilni odseki v okolici

so naprošeni, da izročijo svoje reklamacije s potrebnimi dokumenti vred že tekom tega tedna v centralno reklamacijsko pisarno v Narodnem domu v Trstu.

Stopamo v predzadnji teden za reklamacije, a čaka nas še mnogo dela, ker treba urediti in dopolniti vso nabrano gradivo za zboljšanje volilnih list — radi tega rodoljubi požurite se!

Volilski sestanki v mestu.

Sestanek volilcev III. mestnega okraja se bo vršil v sredo dne 23. t. m., ob 8 in pol v prostorih Tržaškega podpornega društva v ulici Torre bianca 41. Ker poteče že dne 28. t. m. rok za reklamacije, se vabijo vsi zavedni volilci, da se gotovo udeležijo tega zadnjega sestanka v reklamacijski dobi, da se prepričamo, ali so vsi naši volilci vpisani ali ne. Volilci! ne zamudite te najvažnejše predpriprave za bodoče volitve!

Volilski sestanki za V. okraj se bo vršil drevi ob 8 v ulici Isitutto št. 2 v gostilni „Aile due raspe“.

Volilski sestanki v okolici.

Sestanek v Rocolu se vrši danes, dne 22. aprila ob 8-30 zvečer v „Gospodarskem društvu“. Razpravljalo se bo o volilni pravici za II. razred.

Domače vesti.

Imenovanje v sodni službi. Deželni sodni svetnik Rihard Paulin pri tržaškem deželnem sodišču je imenovan za višjega sodnega svetnika.

Pisatelj Ivan Cankar obtožen veleizdaje. Ljubljansko državno pravdnstvo je vložilo proti pisatelju Ivanu Cankarju radi njegovega predavanja „Slovenci in jugoslovansko vprašanje“ v Mestnem domu v Ljubljani, obtožbo radi veleizdaje. Deželna vlada kranjska je včeraj tudi razpustila centralno socijalistično izobraževalno društvo „Vzajemnost“ v Ljubljani, ki je priredilo imenovano predavanje.

Ali je ustava še v kreposti? Zaderski „Narodni List“ prinaša povodom senzacionalnih suspendiranj v Dubrovniku — glej tozadevno brzojavko iz Dubrovnika v nedeljskem izdanju „Edinosti“ — članek pod gornjim naslovom, v katerem citira

neko okoliščino deželnega odbora dalmatinskega, kjer opozarja občine po Dalmaciji, da bi na „kompetentnem mestu“ manifestacije v korist Črnigori smatrali kakor demonstracije proti lastni državi!

Najprej vprašuje zaderski list, kako se to stališče c. kr. vlade strinja s priobčenjem v oficijozni „Smotri“ povodom razpusta občinskih zastopov v Splitu in Šibeniku, češ, da vlada prijazno spremlja izjave simpatij našega naroda napram narodom, ki na boljše prelivajo svojo kri za svobodo, za politično in gospodarsko samostojnost svojih bratov.

Mi ne vemo, — vsikrika Narodni List. — kakov kriterij je to, kakova logika: da se bodo manifestacije za Črnogoro smatrale kakor demonstracije proti lastni državi!! Kaj delamo s tem proti lastni državi, če izjavljamo željo, da bi nadčloveški napori črnogorskih junakov rodili dobrega sadu? Kaj zagrešamo s tem proti lastni državi? Mi smo celo globoko uverjeni, da to, kar dela naša diplomacija, je veliko bolj na škodo države, nego naši platonični izlivi bratskih simpatij. Za interese naše države bi bilo veliko prikladneje, da bi si pridobila ljubezen in naklonjenost balkanskih Slovanov, nego pa da — Albanija dobi Skader! Ali res misli naša vlada, da s takimi policijskimi odredbami uduši glas naroda, da nebo odmevalo zunaj nesoglasje avstro-ogrske Slovanov z oficijelno politiko, ki jo vodijo dunajski in peštanski državniiki? To so same omame, ker tam zunaj vedo, kako mislijo Slovani avstro-ogrske monarhije. Ali so dunajski državniiki čitali Pinonov članek v „Revue des deux mondes“? Ali sploh čitajo, kar pišejo francoski in angleški listi? Resnica se ne daje prikrivati z Bachovim patentom od leta 1854!

Zavedajoč se svojih pravic, ki nam jih ustava daje v tej monarhiji, protestujemo zato proti obnovitvi Metternichovega sistema, ter zahtevamo, da da se glas Slovanov v tej monarhiji uvažuje, ne pa zatira s policijskimi sredstvi! **Zahtevamo, da se spoštujejo določbe ustavnih zakonov od l. 1867.!**

Zopet veliko poneverjenje. Kakor blisk iz jasnega se je raznesl po Pirančini in v Trstu glas, da je noiar v Piranu dr. Lorenzoni — izginil. Pogrešajo ga že devet dan. Da je izginil le on sam, ne bi bila še taka nesreča. Ali izginil so menda žnjim tudi mnogi tisoči — ljudskega, zaupanega mu denarja, ljudskih žuljev. Prva verzija je govorila o 60.000 K, sedaj pa govore že o 100.000 K. Razumljivo je, da je zavladala velika konsternacija ne le med piranskimi signori, ampak v vsem italijanskem taboru Istre in Trsta. Daleč bodi od nas misel, da bi hoteli radi tega zločina metati kamen na naše italijanstvo. Posebno za sedaj še ne, dokler moramo videti v teh malverzacijah le čin pojedince in dokler ni ugotovljeno, ni-li kdo od odgovornih faktorjev italijanskega javnega življenja kaj vedel, ali vsaj slutil in vendar — molčal!!

Da vidimo torej, kaj ugotovi preiskava! „Piccolovo“ veselje na poneverjenju pri okrajnem šolskem svetu v Gorici pa se je torej temeljito in nepričakovano hitro maščevalo, kakor je temeljito ponesrečila njegova paralela med puljsko goilavjo in goriško afero. Tu ima sedaj. Nam j: hotel pisati na rovaš Rozino, on pa ima sedaj svojega Lorenzonija!

Drang nach Osten. Kjer se je izpraznilo kako mesto, bodi že uradnika ali tudi najnižjega sluga pri naših državnih uradih, takoj je ves nemški aparat na delu, da bi vrnil kakega svojca na izpraznjeno mesto. V kolikor ne zmore „Volksrat“ sam, pa pomagajo njegovi eksponenti, ki jih ima na vseh važnejših mestih in postojankah na razpolago. Pri državnih uradih seveda ne gre „Volksratu“ tako žito v klasje, kakor bi hotel, ker se pri zasedanju izpraznjenih mest kolikor toliko še ozira na znanje deželnih jezikov, s kakoršnjim se pa „Volksratovi“ protežiranci seveda ne morejo posebno bahati. Pravi Eldorado pa imajo privandranl Nemci pri c. kr. državnih železnici. Državna železnica v okrožju tržaškega ravnateljstva je prava domena nemštva. Tu vladajo take razmere, kakor bi ta železnica ne bila c. kr. avstrijska, ampak nemška in kakor bi vrhovna oblast ne bilo c. kr. železniško ministrstvo, ampak — „Volksrat“. Ako se ta zgane, takoj zaplešejo gospode pri ravnateljstvu c. kr. državnih železnic v Trstu po njegovem taktu.

Pri zasedanju kakega izpraznjenega mesta navadnega uslužbenca, bodi tudi le čuvaja, ako je prosilec Slovenec, vedno vprašujejo, da-li zna nemško, češ: „Dienst-sprache ist deutsch“. Je pa prosilec Nemec, tedaj ga pa ne vprašujejo, da-li zna deželni jezik, da-si je vendar znanje tega ravno tako preupisano kakor je znanje sluzbenega jezika. Privandranl Nemec, in naj si bo še tak butelj, dobiva takoj boljše mesto, ker zna „deutsch“ in nič drugega, nego „deutsch“. Slovenec-domačin je pa dober k večjemu še za ono, za kar Nemec ne mara, ker mu je prenaporno in preslabo plačano.

Naj navedemo le en slučaj. Te dni je bilo izpraznjeno mesto ogibalnega čuvaja

na postaji v Avčah. Za to mesto je prosilo več ogibalnih čuvajev in nekateri tudi sedaj tu v Trstu služujejo, ki so pa iz avške okolice doma in imajo že po več defektivnih let službe. Veliko je prosilcev za mesta ogibalnih čuvajev iz vrst postajnih delavcev, ki imajo že predpisano skušnjo in ki po potrebi tudi faktično opravljajo službo ogibalnega čuvaja že več let. Pri normalnih razmerah bi smeli pričakovati z gotovostjo, da bo kdo izmed teh premeščen tja. Ali kako se moti oni, ki pri upravi državne železnice računa z normalnimi razmerami. Očim je goriški postajenačelnik Wieser (vedno ta Wieser!) izvedel za to prazno mesto, je hitel k ravnateljstvu v Trst in izprosoval, da je prišel na izpraznjeno mesto v Avče njegov Benjaminček, neki Nemec imenom Leks, skladiščni delavec iz Gorice, ki ne zna niti besedice slovenski, nima niti še predpisane skušnje ter je šele pred kratkim privravljal v ta Nemce obljubljeni deželo — Gorico. Drugim prosilcem, ki so boljše kvalificirani v vsakem oziru nego ta Wieserjev Leks, ker so Slovenci domačini, bodo seveda odgovorili: „Na vašo prošnjo se ne moremo več ozirati. Je že zasedeno“. Tako je! Slovenec je pri državni železnici dober k večjemu še za kramp, ali še za oglarja. Ker je kaj lažjega, boljšega, tam mora biti Nemec! To je deviza „Volksrute“ in njegovih hlapcev á la Wieser! Ako pojde to tako dalje, bo v nekaj letih slovenski železničar na lastnih tleh le še bela vrana.

Opozorjamo vse naše gospode državne poslance na gorilopisani slučaj. Bil bi že skrajni čas, da bi se temu naredilo konec. Ali smo Slovenci res samo za to, da služimo vojake in plačujemo davke?!

Kako misli ravnateljstvo c. kr. državne železnice v Trstu z enakopravnostjo, je razvidno na poslopiju istega že od zunaj, ne da bi hodili šele v urade prepričevati se. Je tu nemški nadpis, je tudi italijanski, ali slovenskega ni nikjer, čepravno delokrog tega ravnateljstva zajemlje skoro izključno naša, slovenska tla.

Posledice — nepremišljenosti! Prejeli smo: Kako je naše ljudstvo posnemalo druga ljudstva in poslušalo one naše nasprotnike, ki bi hoteli škodovati naši narodni stvari, ste že poročali na tem mestu. Svarila, naj ljudske mase ne dvigajo denarja radi strahu pred vojno, pa so izdala toliko, da je le majhen del vlagateljev dvignil svoje prihranke in jih spravil doma v — nogavice.

Kako prav ste imeli vi in vsi, ki so odsvetovali dviganje, je razvidno iz sledečega dogodka: Preprosta žena je minulega novembra dvignila K 2700.—. Te dni je prinesla svoto nazaj tja, kjer jo je bila dvignila. Mislija je, da je izgubila le obresti, a temu ni bilo tako: nekdo jej je medtem posegel v nogovico ter jej „posušil“ K 700.—!!

Žena pozna osebo, ki jo je olajšala za lepo svoto, a noče postopati proti njej, ker jej je v najbližjem sorodstvu. In tako je žena žrtvovala skoraj tisoč kron na oltar — nepotrebnega strahu!

Dvorna obeda v Miramaru. V soboto in v nedeljo sta priredila predstolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand in soproga vojvodinja Zofija-Hohenberg dvorna obeda, na kateri je bilo povabljenih več vojaških, civilnih in cerkvenih dostojanstvenikov. Med povabljenici sta bila tudi knez nadškof goriški dr. Sedej in škof tržaški monsignor dr. Karlin.

„Potovanje po Skandinaviji“. O tem bo predavala gđ. Marica Gregoričeva v četrtek, dne 24. t. m. ob 5 in pol popoldne v „Slovenski trgovski šoli“. Odbor „Učiteljskega društva“ vabi vse svoje člane, da se predavanja v največjem številu udeležijo. To posebno z ozirom na zanimivost predmeta in živahno prednašanje gđ. predavateljice. Odbor.

Rojanska ljudska knjižnica slovenskega akademičnega fer. društva „Balkan“ bo odprta od sedaj naprej le ob nedeljah od 10 do poldne, da ne bo dajalo njeno poslovanje povoda raznim pritožbam.

Nova društva. C. kr. Namestništvo je vzelo naznanje pravila novih društev „Telovadno društvo Sokol“ v Rihemberku, podružnica „Društva jugoslovanskih denarnih zavodov“ v Pulji in podružnice „Lege Nazionalne“ v Božičih pri Miljah.

Tržaška mala kronika.

Trst, 21. aprila.

Odmev žaloigre v ulici Remota. Državno pravdnštvo je na podlagi izjav psihijatrov, da Franc Slager ni odgovoren za grozni čin umora žene in otroka, odredilo, da ga naj izpuste iz zapor.

Strahovit poboj v Rojanu. Z ozirom na to vest v včerajšnjem listu, nas je obvestil gostilničar Franc Bolle v Rojanu, da se ta dogodek ni pripetil v njegovi gostilni, temveč v gostilni Andreja Bolle „v gozdu“.

Društvene vesti.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Danes v torek zvečer pevska vaja za moški, jutri v sredo pa za ženski zbor. Ker bo v kratkem izlet pevskega zbora, prosim da točno, redno in vsi zahajate k pevskim vajam. Pevovalja.

Slovensko gledališče.

K benefici g. Toplaka-Remetinskega.

V četrtek 24. t. m. zvečer uprizore na našem odru lepo delo poljskega dramatika Przibiszewskega dramo

„ZLATO RUNO“.

ki si jo je izbral gosp. Toplak za svoj častni večer.

Že delo samo na sebi zasluži, da mu posveti naše gledališko občinstvo svojo polno pozornost, a gotovo pa še toliko večjo, ker je ta predstava namenjena kot benefična predstava možu, ki zasluži v vsakem pogledu, da se mu izkaže občinstvo hvaležno na njegovem resnem prizadevanju in vnetem sodelovanju pri umetniškem izpolnjevanju našega gledališča.

Njegova fina, elegantna igra je g. Toplaka že takoj v prvih njegovih nastopih pokazala našemu občinstvu kot izbornega igralca, ki se je v nešteti svojih ustvaritvah tekom vse letošnje sezone povzpela v marsikateri do prave dovršene umetniške višine. Naj ne naštevamo njegovih ulog, ki nam jih je vse podal v sezoni, saj je menda ni bilo niti

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Na javni dražbi, ki se bo vršila dne 23. t. m., od 9 do 12 dopoldne, se bo prodajalo:

pisalni stroji „Remington“, Underwood, Monarch in Adler, zlate veržice, prstani in uhani, omare, omare za knjige, postelje, podnožniki, zrcala, slike, mize, peči, popolna kopalnica s plinovo kurjavo, obešalniki, pult, stoli, zagrinjalniki z zagrinjali, kanape, naslanjači, majhna železna blagajna, razna rabljena obleka in perilo za moške in ženske.

POHISTVO SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje g. dr. M. Murmayr-ja v Slov. Bistrici.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Prav rad vam potrjujem, da vaše železnato klna vlnu Serravallo je eno okrepčilnih zdravil, ki ga jaz rabim že 10 let. Srečna izbira vspešnih tvarin in izboren okus zagotavljajo vašemu izdelku trajen vspeh!

Slovenska Bistrica, dne 3. junija 1911.

Dr. M. MURMAYR.

Back & Feh!

splošni uniformski zavod

Trst, Acquadotto 12

Izdelovanje uniform,

livrej in oblek po meri

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG

Trst, via S. Caterina št. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni
8-9 in 2-3 in špecialist za kožne in
vodne (spolne) bolezni: 11%—1 in 7-7%

Zaloga izdelanih oblek

Velika izbira vsakovrstnih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. Specijaliteta v veznji. — Izbira volnenega blaga.

NA OBROKE! Zmerne cene!

Adolf Kostoris

Trst, ulica S. Giovanni št. 16. I. nad.
zraven „Buffet Autom.“ — Telefon 251, Rim. II.

POZOR! Skladišče se nahaja v I. nad. ::

Zdravilno pivo dvojnega kvasa

Vel zdravniki ga priporočajo.

Odlikovano na
: 7 razstavah. :

S. STEFAN

Odlikovano na
: 7 razstavah. :

Glavna zaloga v Trstu, via Valdirivo št. 32. — Telefon št. 2201.

Odlikovana to-
varna sodavice

ADRIJA Sv. Ivan
pri Trstu,

Via S. Cillino št. 541 (edina slovanska in izven kartela) Tel. 566.
se priporoča najtopleje slovanskim gostilničarjem, kavarnarjem
in drugim odjemalcem sodavičarskih izdelkov v mestu in okolici.

Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini Kadilci!

odpravite kakor če pridno pijete in grgate Tolstovrško dijetetično kislino, ako jo sedaj poskusite, ko se je posrečilo vrelec moderno urediti, da ne le uhaja boljše in ima kislina, temveč se je našel in spojil nov, močno oglikovokisel pritoč. Sedaj lahko tekmuje „Tolstovrška slatina“ z vsemi najboljšimi kislimi vodami, ker čvrsto muzira in ima zelo rezeček okus ter ostane tudi čista in dobra. Naročite in prepračajte se. Zabojo s 25 steklenicami, 38 l., velja le 5 kron. Razpošilja se v 1/8 l., 1/4 l. in 1 1/4 l. steklenicah. — Prazne steklenice vseh voda se sprejmejo po najnižji ceni v polnitev. Plakati, analize zdravniških izvedencev in ceniki zastojn in franko. — Tolstovrška slatino naročajo odlični zdravniki za se in za svoje bolnike ter za cele bolnišnice, ker je sedaj res najboljša zdravilna in namizna osvežujoča mineralna voda. Odlikovana na dveh higijeničnih razstavah. — Del čistega dobička gre v narodno namene. Naroča se pri podjetju Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško. — Kupi se vsaka množina 1 1/4 l. steklenic. —

Abstinentje! Pijte le Tolstovrško slatino, ki vsled prijetnega okusa nadomešča vsako drugo pijačo! Poskusite! Boste hvallili!

Katare, zasliženje itd. z ničemer hitreje in boljše ne

Tržaška posojilnica in hranilnica

Poštno hranilnični račun 16.004.

Posojila daje

na vknjižbo,
na menice,
na zastave in
na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Eskomptuje trgovske menice.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/4 %

Večje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru.
Rentni davek plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono.
Oddaja domače nabiralnike (hranilne pušice).

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Trst, piazza Caserma št. 2, I. (v lastni palači — vhod po glavnih stopnjicah).

Telefon št. 952.

Ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednosti, popolnoma varno proti vlamu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu, ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.

Stanje vlog nad 10 milijonov.

URADNE URE: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne
Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

Velika zaloga vsakovrstnega sira, masla in slanine. Priporočam trgovcem in gostilničarjem parmezan la po K 2.30 in naprej, kakor gorgonzola, ementalški, ovčji, trapistovski sir in vsakovrstne slanine. — Priporoča se vdani

J. J. Suban, Trst, ulica Giorgio Vasari št. 10.

ene dramske predstave, da bi ne bil sodeloval v njej v glavni, ali pa vsaj v eni glavnih ulog. In tu kaka mnogostranost. Od ljubimca, stroke, ki mu je bila dodeljena kot glavna, v vseh niansah, do resne, globoko zamišljene karakterne uloge in celo tja na komično polje in v opereto je posegal, podajajoč vsaki ulogi nekaj sebe samega, nekaj svojega. Redke, zelo redke so bile izjeme, da smo morali izreči grajo o kakem njegovem delu, a prav tako pa je tudi treba konstatirati, da je ob reprizi gotovo izginil grajanje nedostatek.

G. Toplaku gre na njegovem resnem umetniškem delovanju na našem odru naše najodkriteljše priznanje in le želimo, da bi mu naše občinstvo, ki zna ceniti tako delo, enako priznanje izkazalo tudi ob priliki njegovega častnega večera.

Takih moči, kakor je g. Toplak, si moramo le želeli našemu odru, in to tembolj, ker je bil g. Toplak poleg svojega gotovo nemalega zaposlenja s svojimi velikimi ulogami tudi še zvesta opora glavnemu režiserju g. Dragutinoviču in je tudi tu po svojih najboljših močeh pripomagal, da smo imeli na našem odru letos toliko dovršeno uprizorjenih kamađov, da smemo biti res zadovoljni z letošnjo sezono.

Ponavljamo torej: četrtkova uprizoritev „Zlatega runa“ bodi tudi v resnici časten večer gosp. Toplaka, a časten tudi za naše občinstvo!

* * *

V nedeljo, 27. t. m., ob 4 popoldne se ponovi ob znižanih cenah B. Smetanova opera

„PRODANA NEVESTA“.

Vodstvo slovenskega gledališča je zato postavilo na popoldanski repertoar to opero, ki je že dvakrat napolnila naše gledališče do zadnjega kotička, da si jo lahko ogledajo vsi oni prijatelji lepe umetnosti, in slovenskega gledališča, katerim ni možno zahajati k večernim predstavam, zlasti pa našim prijateljem iz sežanskega, komenskega, ajdovskega in goriškega okraja ter s Koprčnice in Pirančnice in drugih istrskih krajev.

Predstava se konča pred odhodom večernih vlakov, tako da bo zvečer lahko vsak že doma.

Ker so cene znižane, si torej lahko vsakdo privoščiti užitek tega krasnega muzikalnega dela, ki je ponos slovenskega gledališča in so priznali tudi odlični italijanski listi, da se je sijajno izvajalo na našem odru.

* * *

1. majnika bo časten večer kapelnika g. Poliča z opero

„Prodana nevesta“.

Sezona se zaključuje s poslovnimi večerom g. Rajnerja, ki nastopi v eni njegovih najboljših ulog v komediji

„Katakombe“.

Nar. del. organizacija.

Kongres NDO. Tu podajamo kratko poročilo o kongresu NDO, ki se je vršil v nedeljo v društveni dvorani NDO, ul. Sv. Franciška št. 2. Kongres je otvoril predsednik izvrševalnega odbora NDO in je pozdravil delegate podružnic in skupin NDO ter raztolmačil pomen kongresa, nakaže je poročal tov. dr. Kisovec o razvoju NDO in o položaju slovenskega in hrvatskega delavca, posebno pa se je bavil z nalogami, ki jih bo imel osrednji izvrševalni odbor.

Nato so poročali zastopniki podružnic NDO iz Pule, Ajdovščine in Sv. Križa ter zastopniki strokovnih skupin in zvez v Trstu. Zastopano je bilo tudi žensko, in sicer po predsednici ženske skupine NDO, tov. Deklevi, katere govor je zbrane delegate zelo navdušil. Iz poročil delegatov podružnic in skupin je bilo razvidno, da se vrši napredek povsod in da je zanimanje za NDO veliko.

Predsednik kongresa je poudarjal, da se bo z napredek še več pozornosti posvečalo razvoju organizacije, podružnic in skupin, ker je nastavljen odbor še enega strokovnega tajnika in ker bodo imele vse v NDO združene podružnice, skupine in zveze, veliko zaslombo v osrednjem izvrševalnem odboru.

Strokovni tajnik NDO, tov. Brandner, je poročal o strokovnih organizacijah in o novem organizacijskem statutu, na podlagi katerega se je začelo delovati v zadnjem času in se je tudi že osnovala ena zveza, več zvez pa se bo ustanovilo v najkrajšem času. Pojasnil je namen strokovnih organizacij in kakih sredstev se morajo posluževati v boju proti podjetništvu.

Nato je bil sprejet predlog, naj se članski prispevki povišajo za 10 vin. na teden, od katere svote naj odpade 5 vin. za štrajkovni fond, 5 vin. pa za agitacijo. Osrednji izvrševalni odbor ima nalogo, vse potrebno ukreniti, da izide čimprej društveno glasilo NDO.

Po tem sklepu je bil izvoljen enoglasno sledeči osrednji izvrševalni odbor NDO:

Predsednik dr. Andrej Sosič, podpredsednik dr. Rudolf Pederin (Pula); odbor: dr. Vekoslav Kisovec, Vinko Engelman, Anton Možina, odvetniški kandidat; na-

mestniki odbora: dr. Josip Mandić, Josip Požar, jurist, Fran Perko (Gorica), Anton Vadnal (Ajdovščina). Nadzorstvo: dr. Otokar Rybář, drž. in dež. poslanec. Anton Miklavc, deželni poslanec, Štefan Ferluga, deželni poslanec; namestniki nadzorstva: Vladislav Karabaić (Pula), Viktor Bizin (Sv. Križ). Pregledovalci računov: dr. Anton Delak, Anton Ziberna, c. kr. uradnik, in Drag. Širok, učitelj. Razsodišče: dr. I. M. Čok, Ivan Čeh, parketni stavec, in Josip Prelogar, postillon. Za pravnika osrednjega izvrševalnega odbora je bil izvoljen dr. Boštjančič.

Strokovne organizacije bodo zastopali v osrednjem izvrševalnem odboru kot redni člani: osrednji strokovni tajnik in dva člana osrednje strokovne komisije.

Burno pozdravljen je prevzel predsedstvo tov. dr. Sosič in je zahvalil se za poverjeno čast, izvajal, kako bo treba delovati, da se dvigne in trpljenju se nahajajoče jugoslovansko delavstvo in da se čimprej približamo našim ciljem.

Tov. dr. Mandić je utemeljeval s privatnimi razlogi, da zaenkrat ni mogel sprejeti mesta v sprednjih vrstah, in je obljubil, obljubil, da bo vključ temu zastavil v procvit organizacije vse svoje moči. Tov. Ferluga, deželni poslanec, je v vnesenih besedah poudarjal pomen organizacije, nakaže je predsednik zaključil lepo uspešni kongres, ki gotovo obrodi mnogo dobrega sadu.

Ukrenjeno je torej vse potrebno, da se NDO razširi po vseh jugoslovanskih deželah in si na njeni podlagi jugoslovansko delavstvo pribori boljšo bodočnost.

1. majnik bo praznoval narodno delavstvo in železnicarstvo pod okriljem NDO in ZJŽ. Predpoldne bo velik manifestacijski shod v „Nar. domu“ v Trstu. Nato obhod po mestu z zastavo in godbo NDO. — Popoldne pa bo velika majniška veselica na vrtu konsumnega društva „Jadran“ pri Sv. Jakobu.

Odborniki skupin in zaupniki NDO so vabljeni na sestanek, ki bo v četrtek ob 7-30 zvečer v društveni dvorani, ulica Sv. Franciška št. 2.

Skupina lesnih težakov sklicuje za danes, v torek, ob 7 in pol zvečer društveni shod v društveni dvorani, ulica sv. Franciška Asiškega št. 2.

Odbor „Zveze jugoslovanskih lesnih delavcev“. Danes v torek, ob 8 zvečer odborova seja.

Zidarska skupina NDO. Jutri, v sredo, ob 5 in pol popoldne odborova seja.

Vesti iz Goriške.

Iz Kanala nam pišejo: Dne 10. t. m. smo imeli v Kanalu redko slovesnost. Obhajali smo 35-letnico smrti našega rojaka Josipa Kocjančiča. — Že na predvečer smo se zbrali, da počastimo spomin prezgodaj umrlega skladatelja. Gospod Zega, njegov nekdanji tovariš in prijatelj, nam je v lepih besedah podal Kocjančičevo življenje, njegovo delovanje do njegove smrti (10. aprila 1878). Moški zbor je na to zapel Kocjančičevo „Slovo“. Razšil smo se, da se drugi dan zopet snidemo pri skupni slovesnosti.

Kot svojega ustanovnika (1867) je počastila Čitalnica njegov spomin s tem, da se je družega dne udeležila korporativno sv. maše-zadušnice pri Sv. An. Stal smo ob okrašenem grobu (okrasil ga je njegov nekdanji pevec g. Vuga), poslušali pretresljive besede g. Zege (nekdanji li. tenor v Kocjančičevem kvartetu), ki se je popolnoma vživel v mladostne č se in govoril z vso vneto o preminulem prijatelju. Po govoru so pevci zapeli žalostinko in razšli smo se z nado, da se ob letu na tem mestu zopet snidemo. G. Zegi pa najsrčnejša hvala za vsako njegovo besedo!

Omeniti nam je še, da je pričel odbor Čitalnice nabirati milodare za spominsko ploščo na rojstno hišo, da tako ohranimo trajen spomin umrlemu pevcu.

Velika Ciril-Methodova slavnost v Štanjelu se bo vršila dne 1. junija 1913. Slavnost se je odgodila za 8 dni pozneje radi sokolske slavnosti v Sežani, ki se bo vršila 25. maja 1913., ker bi drugače obe važni prireditvi kolidirali in trpeli na moralnem in materialnem vspehu. Naš dan v Štanjelu bo torej: 1. junij! Vse drugo natančneje pravočasno.

Novosti za pomlad in za poletje!

Moške obleke iz sukna, kamgarna, zadnje novosti od K 15—48
Deške obleke iz sukna, kamgarna, zadnje novosti od K 10—32
Otroške obleke od 3 do 12 let od K 3—18
Velika zaloga suknjenih hlač od K 4—14
„ kotonastih hlač od K 2-20—5
Največja zaloga blaga zadnjih novosti.
:: Sprejemajo se naročila po meri ::

Specijaliteta: delavne obleke, srajce

spodnje srajce itd. itd.

Samo v dobro znani trgovini

„Alla città di Trieste“

ulica Giose Carducci (ex Torrente) št. 40

Podpisani opozarja p. n. občinstvo, da se v sredo, dne 23. t. m., zopet otvori trgovina

v ul. Nuova št. 40, vogal ul. S. Giovanni

prej Brosch & Laurenčič

kjer se bo prodajalo vse blago z novimi velikimi popusti.

G. BROSCH.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vin. besedo. Mastno tiskane besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 50 vin. Plača se takoj kasirarstvu oddaja.

Fotograf Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gospodsk. ulica 7.

Izobražena mlada, pohlerna gospica, neomadeževane preteklosti, dobrega zdravlja ter z veseljem do trgovine in gospodinjstva zamore se takoj po dobrem spoznanju poročiti blizu prijaznega mesta z mladim, inteligentnim, solidnim posestnikom in trgovcem čedne vnanjosti, čigar lepo imetje zamore kmalu do deset tisoč letnih dohodkov donosati. Modrost se vzgaja v mirnem, čistem srcu in rodi srečo. Zaupne ponudbe z navedbo vseh okoliščin in visokosti dote ali premoženja prosim s sliko vred pod „Tiha sreča maj 1913“ na inšertni oddelk Edinosti do 24. t. m. v posebni kuverti. Posredovanje le od sorodnikov in se ne vpoštevajo anonimno. 825

Uradnik zmocen vseh pisarniških del; popolnoma slovensčine, deloma italijansčine in nemščine, želi primerne službe za 10. maj. Naslov pod „Vesten“ na inšertni oddelk Edinosti. 815

Brivskega učenca sprejme takoj brivnica Vj. Gjurin v ulici Saverio Mercadante 1. 687

Gume za Candeeve brizgalnice, se dobe pri inž. Živicu, ul. Fontana 11, II. pri ljudskem vrtu. 797

Proda se hiša št. 880 in zemljišče Vetta Scorcola. Informacije daje Ivan Žigante, Buzet, Istra. 872

Veliko posestvo z vinogradi in veliko sadnega drevja, z dobro idočo gatlino se odda v najem ali tudi prodaja. Naslov pove ina. oddelk Edinosti pod „M. 871.“ 871

Sprejme se takoj za konfekcijo izvežbana prodajalka, ki govori slovenski nemški in italijanski, ul. Nuova 41. 865

Mladenci v Skopem prirede javni ples, dne 18. majnika. Svitala bo I. slov. trž. godba. 872

+

Tužnim srcem javljam vseh rodbini, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je danes po dolgi bolezni mirno v Gospodu zaspala

OLGA PAHOR

Pogreb predrge pokojnice se bo vršil v torek, dne 22. t. m. ob 4 popoldne iz hiše žalosti, via Media 4. Trst, dne 21. aprila 1913.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Novo pogrebno podjetje, Corso 49.

ANTON BARUCCA

MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2

Specijalist za popraviljanje

roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti mašil za poplene dele in se ne boji konkurence.

Zobotehnik iz Nemčije

Josip König

diplomiran na zobotehnični akademiji v Parizu.

... TRST ...

ulica S. Nicolò št. 18, II. n.

Plačila na mesečne obroke.

Ker občni zbor, sklican na 18. aprila t. l., ni bil sklepčen, vabi

Tržaška posojiln. in hranilnica registrovana zadruga z omejenim poroštvom na

XXI. redni občni zbor

kateri bo sklepčen ob vsakem številu navzočih družnikov po § 49 zadrug-nih pravil in ki se bo vršil

v nedeljo, dne 27. aprila 1913

ob 10. uri predpoludne

v veliki dvorani v lastni hiši (Piazza della Caserma 2)

DNEVNI RED:

1. Letno poročilo in potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim zakladom.
4. Poročilo o reviziji.
5. Razni predlogi.*
6. Volitev nadzorstva.

TRST, dne 19. aprila 1913.

Načelnštvo.

*) § 50. Vsak zadrugnik sme pri obnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu.

O teh predlogih pa občni zbor ne more precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretres ali če se morejo izročiti posebnemu odseku, ali nadzorstvu, ali pa načelnstvu, da se o njih poroča v bodočem obnem zboru. Ti predlogi se morajo postaviti na dnevni red bodočega obnega zbora.

Velika zaloga dvokoles
in živahnih strojev, gramofonov, orkestronov pri
Batjel-u,
Gorica, Stolna ulica št. 2 in 4.
Mehanična delavnica. — Prodaja na obroke. Ceniki franco. Velika zaloga vaskovratnih strojev rabljenih po cen.

Nova zaloga šip, posodja in kuhinjskih potrebščin

Trst, Istrska cesta (Via dell'Istria) šte. 67. (Čarbola Zgornja — Via Ponziana).

Velika izber za gostilne in krčme. Cene zmerne.

Velika zaloga v Trstu

Najcenejše ograje iz žične mreže, pohištvo železno in iz medi dobavlja, kakor je dokazano, trvdka

VALENTIN BERGMAN GRADEC

Podružnica Trst ul. Nuova št. 27.

Tel. 19-79. Cenik št. 1 zastoj.

Sukna,

lode in modno blago za gospode in dame, priporočam
KAREL KOČIAN
XX tovarna sukna XX
v Humpolcu (Češko)
XX Uroci franco. XX

PARNA pralnica, čistilnica na suho ALBIN BOEGAN barvarnica ulica Farneto šte. 9, Trst.

Ženske, moške in otroške obleke, toalete, prevleka pohištva, preproge, kožuho-vina, perje, rokavice itd. itd. se barvajo in čistijo na suh način najnatančneje in naj-skrbneje po najnižjih cenah v centrali ul. Farneto šte. 9 in tržških podružnicah ulica dell'Istria št. 12 in ulica Belvedere št. 49 ter v podružnici v Gorici, ulica del Teatro št. 14.